

KOSOVA VE MAKEDONYA TÜRK AĞIZLARINDA İSTEK KİPLERİ*

*Suzan D. CANHASI***

ÖZET

Kosova ve Makedonya bölgesi Rumeli'nin büyük bir bölümünü içine alır. Rumeli Türk ağızları, Türkoloji çalışmalarında önemli bir yere sahiptir. Kosova ve Makedonya Türk ağızları bölgedeki diğer dillerden (Arnavutça, Sırpça, Makedonca) etkilenmiştir. Bu etkiler özellikle ses değişmesi, biçim bilgisi ve tümce bilgisi olarak sıralanabilir. Ayrıca bölgedeki diğer dillerden alınmış olan çok sayıdaki kelime Kosova ve Makedonya ağızlarında da kullanılmaktadır. Kosova ve Makedonya Türk ağızları hakkında bu zamana kadar yapılan çalışmalar genellikle çok dilli ortamın etkileri üzerine olmuş ve sadece bu ağızlardaki Eski Anadolu Türkçesinden kalan özellikler üzerinde durulmuştur.

Kosova ve Makedonya Türk ağızları, Türkiye Türkçesine göre çok ilginç değişiklikleri barındırır. Bu değişiklikler kelime köklerinde olduğu gibi çekim ve yapım eklerinde de görülmektedir. Bu makalede çekim eklerinden biri olan dilek kipleri hakkında bir inceleme yapılmıştır. Burada dilek kiplerinin fonksiyonları ele alınarak bunları Anadolu Türkçesi ağızları ile karşılaştırması yapılmış ve Kosova ve Makedonya Türk ağızlarındaki dilek kipleri ile Anadolu Türk ağızlarının benzerlik gösterdiği ortaya konulmuştur. Ayrıca burada dikkatimizi çeken olay dilek kipinin ekleri ile anlamlarının diğer kiplerle karışıyor olmasıdır. Dilek kiplerinin eklerinin çoğu aynı olmakla birlikte anlamlarında farklılık gözlemlenmiştir. Bu makalede dilek-şart, istek, emir, gereklilik kipleri bir başlık altında toplanarak bunlara ait ekler haber kiplerinde olduğu gibi belirli bir zaman, kavram anlamı taşımaktadır. Aynı ek hem emir, hem istek hem de gereklilik anlamı bildirmektedir. Burada bu eklerin hem farklı fonksiyonları gösterilecek hem de bu fonksiyon farklılığının nedenleri örneklerle belirtilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kosova, Makedonya, ekler, ağızlar.

* Bu makale IV. Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağız Araştırmaları Çalıştayı'nda bildiri olarak sunulmuştur. (27 - 28 Ekim, Edirne)

Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Prof. Asoc. Dr., Priştine Üniversitesi, Filoloji Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, El-mek: suzancanhasi@hotmail.com

KOSOVO AND MACEDONIA TURKISH REQUEST MOUTHS MODES

ABSTRACT

Takes up a large part of Rumelia in Kosovo and Macedonia. Rumeli Turkish dialects of Turkish studies in the language areas are hardly of work. Rumeli Turkish dialects Turcology important language study areas. Language media in Kosovo and Macedonia, (Albanian, Serbian, Macedonian) Turkish dialects was very impressed. These effects are changing sounds, and the sentence of the form of the seen. Words taken from the mouths of a large number of languages used in the media. Studies conducted on the effects of multi-lingual environment, but this study focused on a characteristic that old Anadolu remaining openings.

Kosovo and Macedonia against the Turkish dialects of Turkey Turkish grammar is very interesting changes. This is the root of words such as suffixes and making changes we see in the annexes.

Optative noticed when research on the event, adds, and other mods interfering with their meanings. Most of the suffixes are the same, different meanings of the sentence. We also wish - condition, request, order, requirement under modes collect a title. Their attachments, news modes, as shown in a certain time, the concept is, it is possible to remove the attachments but conceptually by way of action. The same addition to the orders, and requests, reported that their requirements. We have to express their different functions in the sentence relationship with other words, relationships between people, the accent and intonation, the degree of the request, the request will try to show with examples of the realization requirement by taking into our hard work .

Key Words: Kosovo, Macedonia, adds, mouths.

Giriş

Kosova ve Makedonya Türk ağızları bölge dilerinden (Arnavutça, Sırpça, Makedonca) çok etkilenmiştir. Bu etkiler seslerin değişmesinde, biçim bilgisinde ve tümce bilgisinde görülmektedir. Bölge dillerinden alınmış çok sayıdaki kelime Kosova ve Makedonya Türk ağızlarında kullanılmaktadır. Yapılan çalışmalar çok dilli ortamın etkileri hakkında yapılmıştır ama bu çalışmada Eski Anadolu ağızlardan kalan bir özellik üzerinde durulmuştur.

İstek kipin fonksiyonu hakkında Türkiye'deki Türkologlar arasında bir birlik yoktur. Bunun nedeni olarak istek kipi ile emir kipi arasındaki anlam farklılığının tam olarak ayırt edilmemesi olarak söylenebilir. Konuyla ilgili olarak Prof. Dr. Ahmet B. Ercilasun "Türkçe'de Emir ve İstek Kipi Üzerine" adlı makalesinde bu zamana kadar değinilmeyen emir ve istek kipleri arasındaki farkları bu makalede açıklamıştır. Ercilasuna göre -ayım/-eyim ve -alım elim eklerin (istek kipi ekleri)emirden çok istek işlevinde kullanıldığı yerine onların emir kipine girmesi gerektiğini düşünmektedir.(1993:s.1)

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

Muharem Ergin'e göre istek eki yalnız şekil ifade eden bir ektir. Tasarlanan hareketin istendiğini gösterir, istek şeklinde bir tasarlama ifade eder, dilek bildirir¹. Zeynep Korkmaz'a göre ise bu kip fiile istek, niyet, arzu kavramları veren tasarlama kipidir. Yapılan işin istendiğini veya o işe niyet edildiğini gösterir².

Kosova ve Makedonya Türk ağzları üzerine yapmış olduğumuz araştırmada istek kipinin ek ve anlamının emir kipi dışındaki diğer kiplerle karışıyor olması dikkatimizi çekmiştir. Dilek kiplerinin ekleri aynı olmakla birlikte anlamları farklıdır. Bu yüzden dilek – şart, istek, emir, gereklilik kipleri bir başlık altında toplanmıştır. Bunlara ait ekler, haber kiplerinde görüldüğü gibi belirli bir zaman ve anlam taşımakta olup söz konusu eklerden ancak eylemin tarzına ait mana çıkarmak mümkün olabilmektedir.

Kosova ve Makedonya Türk ağzlarındaki aynı ek hem emir, hem istek, hem gereklilik anlamı bildirmektedir. Bu nedenle bu eklerin farklı fonksiyonlarda kullanılmasını çeşitli nedenlere bağlayarak bu eki almış fiillerin cümledeki diğer kelimelerle ilişkisi, kişiler arasında ilişkileri, vurgu ve tonlaması, isteğin derecesi, isteğin gerçekleşme mecburiyeti gibi çeşitli özellikler belirtilmiştir. Buna benzer durum tarihî lehçelerde ve Eski Anadolu Türkçesinde de görülmektedir. Konuyla ilgili olarak Gürsevin, Eski Anadolu Türkçesindeki ekleri açıklarken istek kipleri hakkında şunları demiştir. “EAT.’te, fonksiyonları itibarı ile ayrı ayrı müstakil şekillerde gösterebilmek oldukça güçtür. Bu kiplerin hepsinde bir şeyin yapılmasının, ben tarafından istenmesi vardır.” (Gülsevin 2007, 106). Dolayısıyla Balkanlarda konuşulan Türkçe’nin, Anadolu’nun en batısında kalmış bir kolu olduğu ortadadır. Kosova ve Makedonya Türkçesinde istek anlamını belirtmek için *steym* “istemek” kelimesi fiilin önünde kullanılmaktadır. *steym alam o citabi* “O kitabı alayım”.

Eklerin fonksiyonlarını ayırt etmek için vurgu ve tonlamaya, konuşan kişiye, tümedeki diğer sözlere, kişilerin aralarındaki ilişkiye bakmak gerekir. Güneydoğu Avrupa Türk ağzlarındaki istek kiplerinin farklı fonksiyonlarını vurgunun kullanımına göre ayırt etmek mümkündür. Yaşamakta olan ağzların fonksiyonlarını ayırt etmek kolaydır. Dolayısıyla Kosova ve Makedonya Türk Ağzlarında kullanılan ekler arasındaki farkın değişik seslerin kullanımından başka bir şey olmadığı görülmektedir.

1. - a Eki ile Yapılan Örnekler

1. teklik şahıs ekleri : - aym, - eym, - am, - yim, - im

a. Dilek – istek bildirir

- olur mi bu cece kalayım sizde (1. / 8) ; - var çeyfim vaporle dolaşayım ; - beycirime bulayım yer (17. / 3, 14) ; - nerde bragayım bu tavuğu (1./ 28) ; - olur mi bu cece sizde kalam (15. / 21) ; - olur mi bineyim arabaya (1. / 60) ; - sorayım begi (34./ 7) ; - em oni deneyim (56. / 7) ; - ben sana yapım (50. / 31).

b. Tercih bildirir

- ona derman aramag için Çatçat dagına cideyim (27./ 109) ; - anam hastadır, ona derman arayım (27. / 85) ; - eneyim ben alayım bunları (46. / 12) ; - islaim ben, odun alayım (66. / 11).

c. Emir bildirir

- benim en cüzel içi nübetçimi yolayım (26. / 84) :- ben seninAllahından hiçbişe beklemem (2. / 23) ; - onun için kövermedi okuim (54. / 11) ; - gidim ben alayım arkadaşlarımı (66. / 4).

¹ Muharem Ergin, *Türk Dil Bigisi*, İstanbul, Bayrak yayınevi, 1984,s.310

² Zeynep Korkmaz, *Türkiye Türkçesi Grameri*, Ankara, TDK Yayınları, 2003, s.648.

d. Gereklilik bildirir

- çağırın çocuğu zira lazım cidam (15. / 63) ;- lazım istirahat edim (54. / 12).

1. Çokluk şahıs ekleri : - alım, - elim, - aum**a. Dilek –istek bildirir**

- yalnız citsın bizden verelim içi inek (1. / 52) ;- dane dost olalım (29. / 22) ;- diver ne steysın biz senin için yapalım (18. / 57) ;- cel cidaum cüyümüze (12. / 115);- ki kurtulalım bundan (51. / 11) ;- biz şimdi ne apalım bunlarla (64. / 16) ; buyrun bir kave içelim (49./ 19)

b. Tercih bildirir

- alalım oni idam edelim (10. / 3) ;- ceysi dünaum demiş (12. / 53) ;- biras kıvırtalım derisini yokarı (51. / 5) ;- al arabay gidelim bakalım tata alalım (65. / 12) ;- oturalım bir erde em gezelim (65. / 4) ; -a gidelim nere misafirler? (34. / 23).

c. Gereklik bildirir

-celi operator doktor bakay dey mecbursuk, mada igneler ilaçlar pare etmedi çeselim ayagi (25./13) ;- mecbur isek yapalım bir iftarlık (65. / 5) ;- lazım yerleştirelim sofray (65. / 7).

ç. Emir bildirir

-cidalım çağıralım cüzel hanımı cürsün nasıl bunlar bülmeymişle ekmek yema (15. / 43) ;- hade devirelim bu üküzleri (51. / 5) ;- yakalım ateşi, yapalım yar oturmag için (65. / 7).

2. teklik şahıs ekleri :- asın, - esin**a. Dilek – istek bildirir**

-o bülbüli çok zordur alasın (12. / 64) ;- sageline almayasın (27. / 29) ;- haçan ben yaparım ga sen veresin eti (18. / 59) ;- cütüresin bunlari uzaga (19. / 5) ;- babalari anlamasın ne oldi (50. / 21) ;- olur mi veresin o çobanlık rubalari (36. / 20) ;

b. Gereklilik bildirir

- başka türlü lazım konuşasın (27. / 21) ;- lazım imiş büle yapasın (18. / 21) ;- aslanla ülçesini lazım çeçesin (12. / 65) ;- olsa gidesin birkaç kerek olur (55. / 10).

c. Emir bildirir

-koş bakasın dışarı (2./ 30) ;- em bir ekmek ağzıma koyasın (50. / 36) ;-çik havay bakasın (49. / 23) ;- onun sobasına koyacam yatasın (60. / 28) ;- e şimdi alasın, bakasın (33. / 4).

2. çokluk şahıs ekleri :- sınıs, - sınız, - in, - in, - on**a. Dilek – istek bildirir**

-burda biras oturasınız (19./ 3) ;- ben sizden isterim sol beni evime cütüresiniz (18. / 58) ;- beni geldiniz buraa aldadasınız (59. / 24) ;- ij der, tasalanmain (64. / 26).

b. Emir bildirir

-on kiloluk bi çekiç cetiresinis (13. / 75) ;- siz cidın işinize (14. / 63) ;- siz alın bu koca adami cütürün başka sobaya (15./ 57) ;- içeriye cırın, içeriye cırın (29. / 44) ;- siz onda yaşanın (28. / 37) ;- komanın brakmayın (15./ 43);- padişa dey: – durun! (8. / 20) ;- onlari tutin, salmanın (65. / 30);- beklenin der, biras (64. / 36).

3. tekil şahıs ekleri : - sın, - sün, - sun, - son,**Turkish Studies**

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

a. Dilek – istek bildirir

-ster bu agaci çesilsin ; - ne vakit ister traskay o cirsın (23./65, 74) ; - celdi mitebe sülesin üğretmenlerle (25./12) ; - çağırılım hanımı cürsün bu çoçogi (15./54) ; - bu da başlamış yer altında dolaşsın, arasın bi yol nasıl yer üstüne çıkısın (18./24) ; -ne ilandan istememiş ülsün (3./36) ; - ister gelsin yarın kuşluga (34./10) ; - düğün istemiş yapsın padişa (50. /40) ; - atmaasın bir yelek var (53. / 6).

b. Tercih bildirir

-em nasıl cişsin alsın düvermiş (12./196) ; - evde kalmış eti kaynatsın, onlara yemek yapsın (18./ 4) ; - yürümüş eve kaçsın (3. /32) ; - isen egri Allah egritsın, sen dogri Allah dogrutsun (36. / 9) ; - olsun be kızım, te varsın sen (34. / 15) ; - bir merdiven ensın bir merdiven binsın (49. / 12) ; - gitsın neyesi oni araşın (61./ 6) .

c. Gereklilik bildirir

-adam da mecbur olmuş bi tavuk versın (1. /22) ; - Abduram lazım idi gelsın iki defa snimalaşın (54. / 11) ; - lazım o da bitirsın (54./ 14).

ç. Emir bildirir

-çoban var asılsın (13. /40); çiverma ordan cişsin (12./170) ; - çocuk gelsın burda (49. / 13) ; -derler gitsın babasi kuşluga (34./10)

d. Temenni bildirir

-yolon açık olson çoçogom (29./ 36) ; - olacağına kuk, kaşık olsun da bi kaşık olsun (30. / 13) ; - Ala belani versın (10./ 11) ; - çağırılar hocay adını koson (11. / 3) ; - İsen egri Allah egırirtsın, isen dogri Allah dogrutsun (36./9) ; - atarız golde bogulsun (51./8).

3. çokluk şahıs ekleri - sunlar, - sünlar, - sınlar, - sinler**a.Dilek – istek bildirir**

-yatmışlar uyusunlar (2. / 49) ; - kiverir katırları koşsunlar (23./ 89) ; - çıkmışlar çeksınlar karları (2./ 6) ; - doymaylar su içsınlar (27./ 134) ; - kolkaylar cişsınlar evine (30. / 19) ; - istemişler anlaşınlar sağlam (34./9) ; - buyursınlar gelsinler (34./ 12) ; - em taşle atsınlar (52. / 7).

b.Emir bildirir

-bülbüli camiye taksınla demiş (12./ 135) ; - bütün cemikleri toplaşınlar, onları yaksınlar (22. / 19) ; - ne görsünler (50./18) ; - günderir çoçugi arasınlar (50. / 28) ; - em emreder üretsınler çoçuguni ürsün asır (58./ 10).

c. Temenni bildirir

-o zaman coldılar çesme taş koysınlar (20./ 5) ; - desınlar emanet etmiş (22./ 39) ; - nasıl sevgilisi kurtulacak ve beraber olsınlar (60. / 18).

ç. Gereklilik bildirir

- mecbur ügetsınler çoçugi hangi zanat (58. / 8).

Turkish Studies

II. Eksiz Ø yapılan örnekler

2. teklik şahıs:

a.Emir bildirir

-Dinle bunlari ben san ne süleyecem (27. / 14) ; -cit uzak bi balkana (4. / 5) ; - çek o şeyleri, aş kurusun (17. / 20) ; - bin arkama, cüzlerimi kapa (4. / 58)- süle doctor (5. / 2);- huri kızını buraya cetir (28. / 72) ; - gel beriye (49. / 10) ; -sen peşin çık (50./ 19)

b.Tavsiye bildirir

sen büle çit, sarayi bul, onda bana cisi ara (24. / 62) ; sen yat, rahat uyu(12. / 124) ; anatarı aldınmi cüksüne kuy (27. / 25) ; çekıl ordan birangi kıl düşmesın (61./ 20).

c.Dilek – istek

beni padişanın sarayına cütür (32./ 56) ; dilin altındaçi sirli müri iste (32. / 17) ; merak etma ana, ben çabuk dünerım (27. / 43) ; ver sen bana o taşı (62. / 6) ; aman nikabumi yakma zare ölürüm (61. / 23).

III. – se, - sa ekleri ile yapılan örnekler

1. teklik şahıs: - sam

a.Dilek – şart bildirir

-ben padişanın hanımı olsam (28./ 11) ; - bi içi lokma ekmek yesam da ne olur (2. / 16) ; - ben bir hırsız olsam (45. / 2).

b. Gereklik bildirir

-ben size lazım isem (28. / 38) .

2. teklik şahıs: - san

a. Dilek – şart bildirir

-beni dinlean vaz ceç o yoldan (27. / 62) ; - konak açsan çok ey olurdi (2./ 13);- istesan ben sana hem krali da çalabilırım (38. / 7).

3. teklik şahıs: - se - sa

a.Dilek – şart bildirir

- cünlünden ne koparse ver (12. / 37) ; - colşaydı bücün Priştineyi tanamazdı (20. / P. 13) ; - ne istegin varıse süle (31. / 25) ; - bize bir care bulunsa (33. / 7) ; -- olsa gidesın birkaç kere olur (55./ 10).

Not: Metinlerimizde diğer şahıslarda bu eklerle örneklere raslamadık.

IV. –mali, - meli ekleri ile yapılan örnekler

1. teklik şahıs ekine rastlanılmamıştır.

2. teklik şahıs : - melisin

b.Gereklik bildirir

yarın saba, saraya hemen citmelisin (29. / 76).

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

3. teklik şahıs: - mali

	- aym	- em	- eym
1. teklik	colaym	cürem	celeyim
1. çokluk	colalım	cüram	celalım
2. teklik	colsun	cüresın	celesın
2. çokluk	colasınıs	cüresınıs	celesınıs
3. teklik	colsun - colson	-	-
3. çokluk	colsunlar	-	-

b.Gereklik bildirir

bu herif sirbaz olmalı (32. / 52).

Çoğulda lazım sözü kullanılmaktadır –o çocuklar lazım colsun

Not: Bu ek bölgemizde çok az kullanılmakta olup onun yerine lazım, mecbur sözleri yer almaktadır.

İstek Kipi eklerin tablosu

Not: 1. şahıs teklik ekinin ikinci ünlüsü düşmektedir (- aym, - eym, < - ayım, - eyim). Prizren ağzında ekin – y sesi de düşmektedir. 3. şahıs teklik ve çokluk eki yoktur. Onun yerine her zaman emir kipinin 3. şahıs teklik ve çokluğu gelir. Günlük konuşmalarda işittiğimiz “Hayrola”, “Allah vere” sözlerinde bulunur.

Bileşik zamanları yoktur, çünkü şimdiki zamanın bileşik zamanıyla aynı biçimdedir.

Şart Kipi eklerin tablosu

	- sa	Olumsuzu - ma - se	Hikayesi	Rivayeti
1. teklik	stesam	okomasem	sülesaydım	colsaymışım
1. çokluk	stesak	okomasek	sülesaydık	colsaymışık
2. teklik	stesan	okomasen	sülesaydın	colsaymışın
2. çokluk	stesanıs	okomasenıs	sülesaydınıs	colsaymışınıs
3. teklik	stesa	okomase	sülesaydı	colsaymış
3. çokluk	stesalar	okomasela	sülesaydıla	colsaymışla

Not: Şart eki fazlası kalın ünlüyle kullanılır. Olumsuzluk eki - ma’dan sonra şart ekinin ünlüsü ince olur.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

Emir Kipi eklerin tablosu

1. teklik	-	-
	-	-
2. teklik	cel	sor
2. çokluk	celin	soron
3. teklik	celsin	sorson
3. çokluk	celsinlar	sorsonla

Not: Prizren ağzında fiilin son hecesinde “o” ünlüsü varsa, o zaman 3. şahıs eki “son” olur.

Gostivar, Kalkandelen, Vrapçište T. A. ‘da fiil çekimlerin biçimleri Arnautça’dan alınmış “a” soru edatı fiilin önüne getirerek yapılır.

- a var senin? “senin var mı?”, a ister? “ister mi?”, a yaparsın? “yapar mısın?”, a gidelim? “gidelim mi?” (34. / 23).

SONUÇ

Balkanlarda konuşulan Türkçe Anadolu’nun en batısında kalan bir koludur ve buradaki örnekler de bunu kanıtlamaktadır. Osmanlılar Rumeli’ye kendi dil özelliklerini bu yörelere taşımışlardır. Kosova ve Makedonya Türk ağızları üzerine yapmış olduğumuz araştırmada istek kipinin ek ve anlamının emir kipi dışındaki diğer kiplerle karışıyor olması dikkatimizi çekmiştir. Dilek kiplerinin ekleri aynı olmakla birlikte anlamları farklıdır. Bu yüzden dilek – şart, istek, emir, gereklilik kipleri bir başlık altında toplanmıştır. Bunlara ait ekler, haber kiplerinde görüldüğü gibi belirli bir zaman ve anlam taşımakta olup söz konusu eklerden ancak eylemin tarzına ait mana çıkarmak mümkün olabilmektedir.

Kosova ve Makedonya Türk ağızlarındaki aynı ek hem emir, hem istek, hem gereklilik anlamı bildirmektedir. Bu nedenle bu eklerin farklı fonksiyonlarda kullanılmasını çeşitli nedenlere bağlayarak bu eki almış fiillerin cümledeki diğer kelimelerle ilişkisi, kişiler arasında ilişkileri, vurgu ve tonlaması, isteğin derecesi, isteğin gerçekleşme mecburiyeti gibi çeşitli özellikler belirtilmiştir. Buna benzer durum tarihî lehçelerde ve Eski Anadolu Türkçesinde de görülmektedir. Konuyla ilgili olarak Gürsevin, Eski Anadolu Türkçesindeki ekleri açıklarken istek kipleri

Kosova ve Makedonya Türk Ağızlarında kullanılan ekler arasında değişik seslerin kullanımından başka bir farkın olmadığını görüyoruz.

Not: Örneklerden sonra parantez içinde verilen sayılar tezimde bulunan metinlerin sayılarıdır.

KAYNAKÇA

- AKSAN Doğan (2007); Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim, III C, Ankara: TDK Yay.
- ALKAYA Ercan (2007); “İki Dillilik ve Rusçadan Tatar Türkçesine Geçen Kavram Tercümelere”, Turkish Studies, Volume 2/2 Spring 2007: 41–53.
- BANGUOĞLU, Tahsin.(1974);Türkçenin Grameri, Baha Matbaası, İstanbul, syf.17.
- BURAN, Ahmet.(1996); Anadolu Ağızlarında İsim Çekim (Hal) Ekleri, Ankara, s.326

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

- CANHASI, Suzan (2007); “Kosova ve Makedonya Türk Ağzları Üzerine Yapılan Araştırmalar”, Fen Edebiyat Dergisi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya, syf.113–121
- CANHASI, Suzan,(2010),” Batı Rumeli Türk Dilin Dünü-Bugünü-Yarını” **Orhon yazıtlarının bulunuşundan 120 Yıl sonra Türklük Bilimi ve 21.Yüzyıl, konulu 3. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumunda** okunan bildiri. “Hacettepe Üniversitesi, Ankara
- CAFEROĞLU Ahmet (1960); “Anadolu ve Rumeli Ağzları Araştırmalarının Bugünkü Durumu”, VIII. Türk Dil Kurultayında Okunan Bilimsel Bildiriler 1957, Ankara: TDK Yay., s. 65-70.
- ECKMANN Janos (1962); “Kumanova (Makedonya) Türk Ağzı”, Németh Armağanı, Haz.: J. Eckmann-A. S. Levend-M. Mansuroğlu, Ankara: TDK Yay., s. 111-144.
- ECKMANN Janos (1988); “Dinler (Makedonya) Türk Ağzı”, TDAY Belleten 1960, Ankara: TDK Yay., s. 189-204.
- ECKMANN Janos (2004); “Edirne Ağzı”, Çev: Oğuzhan Durmuş, İlmî Araştırmalar, Sayı: 18, İstanbul: Gökkuşbu Yay., s. 135-150.
- EREN Hasan (1988); “Anadolu Ağzlarında Rumca, İslâvca ve Arapça Kelimeler”, TDAY Belleten 1960, Ankara: TDK Yay., s. 295-371.
- ERGİN, Muharrem (2004), Türk Dilbilgisi, Bayrak Yayıncılık, İstanbul.
- ERCİLASUN B. Ahmet (1993), “Türkçe’de Emir ve İstek Kipi Üzerine”,TDK’nce düzenlenen”Türk Gramerinin Sorunları”toplantısında okunan bildiri.
- GENÇ Altan (1992); “Makedonya Meslesi”, Batı Trakya (Siyasi, Kültürel ve Türkçü Dergi), Sayı: 266, Cilt: 25, s. 1–30.
- GÜLENSOY Tuncer (1993); Rumeli Ağzlarının Ses Bilgisi Üzerine Bir Deneme (İnceleme-Bibliyografya-Metinler), Kayseri: Erciyes Üniversitesi Yay.
- GÜLSEVİN, Gürer.(2007); Eski Anadolu Türkçesinde Ekler, TDK YAY, Ankara, s.156
- HASAN, Hamdi (1997); Makedonya ve Kosova Türklerince Kullanılan Atasözleri ve Deyimler, Ankara: TDK Yay, s.
- HASAN, Hamdi.(1983); ” Kalkandelen Türk Ağzı”, Sesler, Üsküp, yıl XIX Şubat, s. 122–173
- KALEŞİ, Hasan (1975); “Arnavut Dilinde Kullanılan Osmanlıca-Türkçe Ekler”, I. Türk Dili Bilimsel Kurultayına Sunulan Bildiriler (Ankara 27-29 Eylül 1972), Ankara: TDK Yay., s. 141-149
- KORKMAZ Zeynep (1987); “Anadolu Ağız Araştırmalarına Toplu Bir Bakış”, Beşinci Milletler Arası Türkoloji Kongresi (İstanbul, 23-28 Eylül 1985), Tebliğler I. Türk Dili Cilt 2, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yay., s. 89-109.
- KORKMAZ Zeynep (2000); Türkçede Eklerin Kullanılış Şekilleri Ve Ek Kalıplaşması Olayları, TDK Yayınları, Ankara, s.92
- KORKMAZ Zeynep (2003);Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi), TDK Yayınları Ankara, s.648
- NEMETH, Gyula.(1966); Zur Einleitung der Türkischen Mundarten Bulgaries,Sofiya,syf.10-20.
- TİMURTAŞ, Faruk (1977), Eski Türkiye Türkçesi – XV. yy. Gramer, Metin, Sözlük. Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul, s. 64

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

